

ПЕРЕДМОВА

***Зміни — закон життя.
І ті, хто дивиться тільки
в минуле або тільки
у сьогодення,
безперечно — пропустять
майбутнє.***

Джон Кеннеді

У мінливих економічних умовах сьогодення, коли світ стикається з новими викликами та можливостями, роль бізнес-структур у формуванні стійкої та процвітаючої економіки стає дедалі важливішою. Саме в цьому контексті представляємо вашій увазі колективну монографію «Економічні детермінанти та конкурентні стратегії розвитку сучасних бізнес-структур».

Дана робота є результатом ґрунтовного дослідження та аналізу ключових чинників, що визначають успіх та конкурентоспроможність бізнесу в умовах динамічного економічного середовища. Команда досвідчених авторів зосередила свою увагу на вивченні економічних детермінант, які формують ландшафт сучасного бізнесу, та розробці ефективних конкурентних стратегій, здатних забезпечити стійкий розвиток та зростання компаній.

У світлі сучасних викликів, з якими стикається Україна, ця монографія набуває особливого значення. В умовах невизначеності та економічних потрясінь, спричинених глобальними та локальними факторами, вітчизняний бізнес потребує надійного фундаменту для розвитку та зміцнення своїх позицій. Саме тому дослідження, представлені в цій монографії, покликані сприяти підвищенню конкурентоспроможності та адаптивності українських компаній, надаючи їм ефективні інструменти та стратегії для досягнення успіху в мінливому бізнес-середовищі.

Віriamo, що ця монографія стане цінним внеском у розвиток економічної науки та практики в Україні та за її межами. Вона послужить джерелом натхнення

та знань для всіх, хто прагне розвивати свій бізнес, впроваджувати інновації та будувати успішне майбутнє. Представлені в монографії дослідження та рекомендації можуть стати надійним фундаментом для розробки ефективних стратегій розвитку українських компаній та зміцнення економіки нашої держави.

Запрошуємо вас приєднатися до захоплюючої подорожі сторінками цієї монографії та відкрити для себе нові горизонти у світі сучасного бізнесу. Впевнені, що знання та ідеї, викладені в цій праці, стануть вашими надійними супутниками на шляху до успіху та процвітання.

Монографія містить передмову та 5 розділів.

Перший розділ «Імперативи інноваційного розвитку бізнес-структур у цифровому суспільстві» містить аналіз проблем, перспектив та особливостей розвитку підприємництва в Україні в сучасних умовах; визначено ключові перешкоди для забезпечення інклюзивного розвитку підприємництва та напрями їх вирішення; досліджено роль державних програм підтримки у стимулюванні розвитку малого та середнього підприємництва; запропоновано шляхи покращення взаємодії держави з бізнесом та створення сприятливого середовища для розвитку підприємництва в повоєнний період (**С. В. Адонін**). Висвітлено основні проблеми та перешкоди на шляху впровадження інновацій у діяльність підприємств; особливу увагу приділено значенню творчого мислення та емоційного інтелекту в процесі управління інноваціями; запропоновано шляхи стимулювання інноваційної активності та створення сприятливого інноваційного середовища в організації (**Н. В. Куряча**). Обґрунтовано, що управління медичними установами вимагає не лише клінічних знань та медичної експертизи, але й стратегічного планування, організаційних навичок та вміння ефективно керувати персоналом та ресурсами; встановлено, що оцінка якості медичних послуг є ключовим критерієм успішності управління в медичних установах, оскільки вона визначає репутацію закладу, рівень довіри пацієнтів, ефективність лікування та його результати (**Т. І. Олійник**).

У другому розділі «Стратегічне планування та розвиток підприємств в умовах глобальних викликів та кризових явищ» визначена важливість стратегічного планування розвитку сільського господарства у контексті зміцнення

економічної безпеки, що втілюється у заходах державної аграрної політики; встановлено, що відсутність надійних та ефективних стратегій розвитку та трансформації аграрного сектору призводить до згубного стану сфери сільського господарства; представлені пріоритети державної аграрної політики, деталізовані за напрямками, що мають практичну цінність (**Р. В. Іванов, Ю. В. Гуртовий, В. О. Катан, К. Р. Іванов**). Акцентовано увагу на необхідності співпраці між бізнесом, громадами та владою для досягнення стійкого відновлення; підкреслено важливість стратегічного планування та залучення різних стейкхолдерів для успішного відновлення громад; виділені ознаки сприяння стратегій територіальних громад розвитку підприємництва на місцевому рівні та налагодженню партнерських відносин; узагальнені інструменти залучення бізнесу до повоєнного відновлення громад (**К. М. Тростяньська**). Визначено, що нестійкість, розбалансованість ринку праці вельми негативно впливає на функціонування виробничих підприємств; обґрунтовано, що покращення стану ринку праці в Україні потребує вдосконалення державної соціально-економічної політики у всіх напрямках, котрі пов'язані з відтворенням робочої сили та забезпеченням працездатного населення робочими місцями (**Л. П. Ульянова, Ю. М. Чайка**).

Третій розділ «Проблеми та перспективи розвитку суб'єктів підприємництва в сучасних економічних умовах» містить аналіз впливу цифрових технологій на інноваційний розвиток підприємств у забезпеченні конкурентоспроможності сучасних бізнес структур; обґрунтовано, що інноваційний розвиток суб'єктів підприємництва в умовах цифровізації є критично важливим для конкурентоспроможності та стійкості сучасних бізнес структур; розроблено практичні рекомендації щодо інтеграції цифрових інновацій у стратегії розвитку підприємств; запропоновано схему взаємодії процесів управління інноваційним розвитком в забезпеченні конкурентоспроможності бізнес структур, а також розроблену матрицю взаємозв'язків між процесами управління інноваційним розвитком та забезпеченням конкурентоспроможності бізнес структур; розроблено процесну модель управління інноваційним розвитком бізнес структур в умовах цифровізації, яка має вигляд замкнутого циклу та передбачає реалізацію п'яти етапів (**Т. В. Гринько,**

Т. З. Гвініашвілі, К. С. Совгир). Розроблено та реалізовано 4-крокову методику аналізу стану торговельного бізнесу з врахуванням зовнішніх та внутрішніх економічних умов, що склалися в Україні у 2022-2023 роках; за напрямом адаптації нових фізичних осіб-підприємців до умов е-торгівлі визначено важливість процесу організації та реалізації продажу товару; за напрямом активізації аналізу ринкових пропозицій щодо генерування нових бізнес-ідей та організації можливостей до їх реалізації розроблений та описаний алгоритм генерування нових бізнес-ідей; за напрямом адаптації матеріальних логістичних потоків до сучасних умов забезпечення та економічного розвитку торгівлі запропонована логістична система, що забезпечуватиме дієвість комплексу економічного обігу та розподілу в діяльності підприємств торгівлі (**І. Є. Семенча**).

У четвертому розділі «Трансформація бізнес-структур та формування нових бізнес-моделей» проаналізовано ключові аспекти зеленого фінансування, спрямовані на забезпечення сталого розвитку житлового будівництва та підвищення енергоефективності у цьому секторі; розглянуто різноманітні фінансові інструменти, які можуть бути використані для фінансування зелених ініціатив у житловому будівництві; обґрунтовано важливість зеленого фінансування як стратегічного інструменту для забезпечення сталого розвитку та підтримки енергоефективності у житловому будівництві (**О. П. Крупський, Ю. М. Стасюк, А. А. Кобченко**). Визначені й досліджені підходи до проведення оцінки економічної ефективності управління підприємствами на основі діагностики параметрів їх суб'єкту та об'єкту управління; запропоновано варіант матриці різних показників ефективності і можливостей їх використання методами математичного моделювання; реалізовано підхід стосовно впливу на зміну вхідних параметрів з використанням кореляційно-регресійної моделі у відповідності із заданим показником ефективності організації управління (**С. К. Кучеренко**).

П'ятий розділ «Інструменти та методи управління розвитком бізнес-структур в умовах діджиталізації» досліджено сутність процесу діджиталізації та різноманітні діджитал-інструменти, використання яких допомагає значно знизити витрати на застосування сучасного програмного забезпечення та обладнання (хмарні

технології), аналізувати великі масиви даних (Big Data) для виявлення певних тенденцій в різних напрямках, ефективно взаємодіяти з клієнтами та партнерами (CRM та генеративний штучний інтелект) тощо (**Л. Ю. Гордєєва-Герасимова, О. В. Базик**). Розглянуто процес інституціоналізації криптоактивів як соціо-технічного феномену та проаналізовано їхній вплив на практики підприємництва та інноваційний розвиток; визначено роль утилітарних токенів у формуванні цінності блокчейн-проектів і розвитку Веб 3.0; досліджено механізми ICO та IEO, пов'язані з ризиками маніпуляцій та конфліктами інтересів; доведено необхідність вироблення збалансованих підходів до регулювання криптоактивів; обґрунтовано, що інституціоналізація криптоактивів є складним процесом, який потребує міждисциплінарного аналізу та критичного осмислення з урахуванням соціальних, економічних і політичних аспектів (**Р. А. Павлов, Т. С. Павлова**).

Систематизація існуючих проблем і надані в монографії пропозиції щодо їх розв'язання сприятимуть подальшому розвитку підприємницьких структур під впливом нових економічних умов. Представлені рекомендації створюють міцний фундамент для розробки ефективних стратегій розвитку українських компаній, враховуючи сучасні виклики та можливості цифрової економіки.

Автори монографії висловлюють щиру подяку рецензентам: докторці економічних наук, професорці Н. В. Валінкевич; доктору економічних наук, професору М. В. Корнєєву; докторці економічних наук, професорці Н. П. Мешко за висловлені зауваження та корисні поради, які були враховані у процесі дослідження.

З повагою – Т. Гринько